

Stalino KELIU

LKP(b) KUPIŠKIO APSKRITIES KOMITETO IR
KUPIŠKIO APSKRITIES VYKDOMOJO KOMITETO ORGANAS

Eina 3-ji metai

1948 m. sausio 10 d.
№ 2 (57)

Kaina 20 kp

Svarbūs susirinkimai

Diena po dienos artėja rinkimai į vietines mūsų apskrities darbo žmonių deputatų Tarybas. Sausio 18 diena jau nebe už kalnų. Visoje mūsų apskrityje kasdien jaučiamas vis stipresnis ir stipresnis rinkiminis darbas.

Šio darbo bėgyje neišvengiamas ir būtinas dalykas — kandidatų į vietinių darbo žmonių deputatų Tarybų deputatus susitikimai su savo rinkėjais. Tie susirinkimai paprastai praeina gausiuose rinkėjų susirinkimuose. Jie yra labai svarbūs ir turi didelės politinės reikšmės.

Kupiškio apskrityje kandidatų į vietinių Tarybų deputatus susitikimai su savo rinkėjais jau pačiame įkarštyje. Kupiškio mieste ir valsčiuose rinkėjai susitinka su savo kandidatais į apskrities, miesto, valsčių ir apylinkių darbo žmonių deputatų Tarybų deputatus.

Mes sausio 7—8 d. d. galėjome gerėtis puikiu kandidatų į Kupiškio miesto Tarybos deputatus susitikimu su Kupiškio miesto rinkėjais kino teatro „Aušra“ salėje. Kandidatai į deputatus plačiai nusišakoję savo gyvenimo ir kovos už darbo liaudies reikalus kelia, pasižadėjo ir toliau ištikimai tarnauti liaudžiai ir visuomet būti jos tarnais. Be to, jie atsakė į gausius savo rinkėjų klausimus, kur buvo išaiškinti visi kilę neaiškumai.

Šie susirinkimai buvo paįvairinti kinofilmu „Admirolas Nachimovas“ ir paskaita apie vėžio ligą, kurią skaitė Kupiškio Apskrities Sveikatos Apsaugos skyriaus vedėjas drg. Marčiukaitis.

Tai, galima sakyti, geriausiai organizuoti šios rūšies susirinkimai. Jie tapo galinga rinkėjų vieningumo demonstracija. Štai, išstojęs rinkėjas drg. Druskis, apibūdinęs kandidatą į miesto Tarybos deputatus drg. Butkų Bronių, pareiškė: „Aš siūlau sausio 18 dieną visus rinkėjus vieningai eiti prie rinkiminių urnų ir atiduoti savo balsus už šaunųjį Lėdino — Stalino komjaunimo sūnų, atsidavusį jaunimo auklėtoją komunistinėje dvasioje drg. Butkų Bronių“.

Aukštame politiniame lygyje praėjo kandidatų į deputatus susitikimai su savo rinkėjais ir Skapiškio bei Svėdasių valsčiuose. Čia su savo rinkėjais susitiko kandidatai

į apskrities Tarybas deputatus drg. drg. Kondratjevas, Rancovas, Kondratas, Papšienė ir kiti, kurie savo rinkėjų buvo ypač karštai sutikti. Susitikimai praėjo jaukioje atmosferoje, dalyvaujant gausiems rinkėjų skaičiams. Šiuose susirinkimuose masiniai išstojo valstiečiai, tuo parodydami aukštą savo politinio susipratimo lygį.

Minėtuose valsčiuose panašiai praėjo ir kandidatų į valsčiaus bei apylinkių Tarybas susitikimai su rinkėjais. Tačiau kitokį vaizdą mes gauname Viešintų valsčiuje, kur dar nepakankamai gausiai vyksta kandidatų į valsčiaus ir apylinkių Tarybų deputatus susitikimai su savo rinkėjais. Čia LKP(b) Valsčiaus K-tas ir Valsčiaus Vykdomojo K-to pirmininko drg. Mažuolio neįaudina tas faktas, kad daugumas susirinkimų, kuriuose kandidatai į apylinkių darbo žmonių deputatų Tarybas susitiko su savo rinkėjais, praėjo labai žemame politiniame lygyje. Siedu draugai, tur būt, neprišimena, kad iki rinkimų dienos teliko tik 8 dienos.

Viešintų valsčiaus vadovams reikalinga tučiuojau ištaisyti padarytas klaidas, nes bėgantis laikas nelaukia.

Būtina kandidatų į deputatus susitikimus su rinkėjais praveisti masine liaudies vieningumo demonstracija. Atsiekti to, kad nebūtų nė vienos rinkiminės apygardos, kurios kandidatas į deputatus nesusitiktų su savo rinkėjais.

Šių susitikimų metu galima išnaudoti visas turimas agitacines priemones, kaip agitatoriaus gyvą žodį, paskaitą, kinofilma, meninės saviveiklos ratelio pasirodymą ir t. t. Susitikimus reikia iš anksto kaip reikiant paruošti. Tam reikia išnaudoti visą partinį, komjaunimo ir tarybinį aktyvą. Nedaleisti, kad aktyvistai šiame darbe liktų nuošaliai.

Kuo į šį darbą bus daugiau atkreipta partinių ir tarybinių vadovų dėmesio, tuo labiau pakils apskrities darbo žmonių patriotizmas, tuo daugiau sutvirtės komunistų ir nepartinių blokas.

Instruktažas apygardinių rinkiminių komisijų nariams

Kupiškio Valsč. Vykdomojo K-to patalpose įvyko instruktažas valsčiaus apygardinių rinkiminių komisijų nariams.

Instruktažą pravedė LKP(b) Apskrities K-to sekretorius kadrų reikalams drg. Brazdžionas, kuris išsamiai nurodė apygardinių rinkiminių komisijų narių darbą ir uždavinius iš praktinės pusės.

J. Apyžius

Pagerinti Kuosėnų agitpunkto darbą

Jau nebetoli rinkimų į LTSR vietines Tarybas diena. Todėl dabar prieš agitpunktus iškyta uždavinys pilnai atlikti savo paskirtį: supažindinti rinkėjus su mūsų rinkimų masišku bei demokratišku ir vesti agitaciją už išstatytus kandidatus į deputatus.

Bet šita visai pamiršo Kupiškio valsčiaus, Kuosėnų agitpunkto vedėjas drg. Kavoliūnas, kuris neatlieka jokio rinkiminio darbo ir iki šio laiko dar nesiteikė tinkamai sutvarkyti agitpunkto.

Kyla klausimas: kol dar drg. Kavoliūnas lauks?...

J. Salčius

Ryžtingai vadovauti miško paruošoms

Didelė dauguma darbo valstiečių, suprasdami miško paruošos svarbą, skaitlinguose savo susirinkimuose duoda konkrečius pasižadėjimus iki vietinių Tarybų rinkimų dienos užbaigti miško paruošas. Pavyzdžiui, darbo valstietis drg. Petrušis Jonas (Migonų kaime, Šimonių valsč.) jau garbingai įvykdė savo įsipareigojimą, pilnai įvykdydamas miško paruošų planą. Tokių valstiečių galima priskaičiuoti ir didelę eilę. Bet ne visi valsčių vadovai ryžtingai ir konkrečiai vadovauja šiai svarbiai kompanijai. Paklausti Šimonių Valsč. Vykdomojo K-to vadovotojas drg. Karaliūnas ir partorgas drg. Baltrūnas nežino, kiek jų valsčiuje jau pagaminta ir išvežta miško medžiagos. Šie draugai taip pat nežino, kokie buožės sabotuodami dar nepradėjo miško paruošų.

Toks miško paruošoms vadovavimo stilius prie sėkmingų rezultatų neprives.

Kiekvieno valsčiaus vadovo pirmaeilis uždavinys turi būti mobilizuoti visas jėgas miško paruošų plano užbaigimui iki rinkimų į vietines Tarybas dienos.

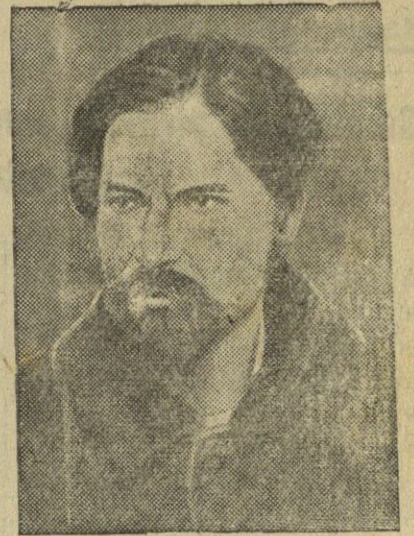
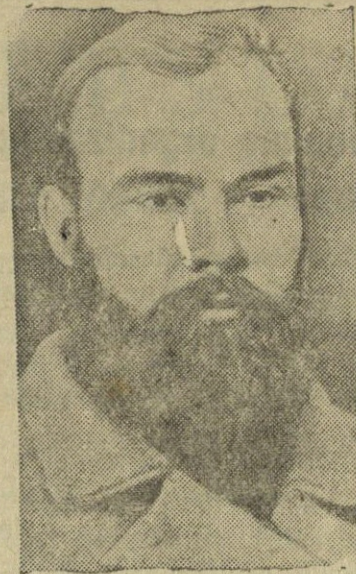
Š. Uosis

Įrengtas radio mazgas

Prieš kurį laiką Šimonyse pradėjo veikti radio mazgas. Darbo žmonės gyvai interesuojasi perduodama radio programa ir masiniai įsiveda radio taškus.

Radio mazgai sėkmingai vadovauja drg. A. Jonuška.

Z. Šepetaitis

Praėjusiojo šimtmečio 70-80 metais rusų darbininkų klasė pradėjo kovą su kapitalistais. Darbininkai rengė streikus, o kai kada laužė mašinas, naikino šeimininkų krautuves, kontorą. Laiko bėgyje priešakiniai darbininkai pradėjo suprasti, kad stichiniai, neorganizuoti išstojimai negali atnešti naudos, kad dėl veržlios kovos su ekspluatatoriais reikia darbininkų suvienijimo. Ėmė rodytis darbininkų sąjungos.

1878 metų sausio mėn. 4 d. Peterburge staliaus Chalturino ir šaltkalvio Obnorsko buvo organizuota „Rusų darbininkų šiaurės sąjunga“. Savo galutiniu tikslu sąjunga statė socialistinės revoliucijos pravedimą — „nuvertimą esamosios politinės ir ekonominės santvarkos, kaip santvarkos kraštutinai neteisingos“. O artimiausiu sąjungos uždaviniu buvo iškariavimas liaudžiai politinės laisvės ir politinių teisių (žodžio laisvė, spaudos laisvė, susirinkimų ir t. t.). Į reikalavimų skaičių įėjo į darbo dienos sutrumpinimo reikalavimas, nes tuo laiku fabrikuose ir gamyklose dirbo po 12 — 15 valandų į parą.

Iš pirmųjų gi savo gyvavimo savaitę sąjunga priskaitė 200 narių ir tiek pat prijauniančių. Sąjunga aktyviai dalyvavo streikuose, vadovavo jiems. Sąjunga išleido eilę proklamacijų.

Carinė vyriausybė negalėjo taikytis su darbininkų organizacijos, suardžiusios tada buvusio dvarininkų — kapitalistų politinės ir ekonominės santvarkos pagrindą, gyvavimu ir 1881 metais sutriuškino „Rusų darbininkų šiaurės sąjungą“.

TASS-o spaudos klišė

Mokytojai — kandidatai į deputatus

Šimoniečiai sausio 18 d. to rusų ir prancūzų kalbas. Be to, drg. Christauskienė yra sūnus ir dukteris — komunistų ir nepartinių bloko kandidatus. Išstatytųjų kandidatų tarpe yra įvairių profesijų asmenų. Šimonių rinkiminėje apygardoje riukimams į apskrities darbo žmonių deputatų Tarybą balotiruojasi Šimonių progimnazijos mokytoja drg. Irena Christauskienė. Ji yra lankiusi Kauno Valst. Vytauto Didž. Universitetą ir ilgą laiką dirbusi mokytojos darbą įvairiose vietose. Dabar Šimonių progimnazijoje drg. Christauskienė sėkmingai dė-

Šimoniečiai rinkiminėje apygardose į valsčiaus Tarybą kandidatais išstatė prityrusius pedagogus — Šimonių progimnazijos direktorių drg. Vladą Devindauską ir Valsč. Liaudies Švietimo skyr. vedėją drg. Vytautą Karužą.

Eilėje rinkiminių apygardų kandidatais į deputatus išstatyti kiti valsčiaus mokytojai.

Z. Alaušas

Kulbyševos srities, Molotovo rajono, kolektyvinio ūkio „Pirvaja Platilietka“ I-sios brigados brigadininkas agitatorius M. A. Kondratjevas, ryšium su praėjusiais rinkimais į RTFSR vietines Tarybas, gausiai pravedinėjo pokalbius rinkiminėmis temomis kolektyvininko Migino bute.

A. Ijevlevo foto

TASS-o spaudos klišė

Komjaunimo gyvenimas

Seminaras pirminių komjaunimo organizacijų sekretoriams

Neseniai LLKJS Kupiškio Apskritis Komitetas suorganizavo pirminių komjaunimo organizacijų sekretoriams pasitobulinimo seminarą. Seminaras vyko I-sios gimnazijos raudonojo kampelio patalpose.

LKP(b) Kupiškio Apskritis K-to Propagandos ir Agitacijos skyr. propagandistas drg. Kosovas seminaro dalyviams kelių valandų paskaitoje nuosekliai ir aiškiai nušvietė tarybinių tautų vado drg. Stalino nueitą gyvenimą ir kovas dėl darbo žmonių išsilaisvinimo kelią. Lektorius supažindino klausytojus su drg. Stalino nuveiktais darbais taikios statybos metais, jo geniališku vadovavimu visoms TSRS ginkluotosioms pajėgoms Didžiajame Tėvynės kare.

LLKJS Apskritis K-to Mokyklų — Pionierių skyriaus vedėjas drg. Butkus 2 valandų paskaitoje „Apie pirminę komjaunimo organizacijų vadovavimą pionierių organizacijoms išsamiai apibūdino pirminių

komjaunimo organizacijų vadovavimo ir praktiškos pagalbos pionierių organizacijoms, nurodymas tiksliausias būdas šiam svarbiam darbui pagerinti.

LLKJS CK komsorgas Kupiškio gimnazijai drg. Druskis 2 valandų paskaitoje „Apie pirminių komjaunimo organizacijų, esančių vidurinėse, nepilnose vidurinėse mokyklose ir kaime vietovėse darbo pagerinimą“ nurodė pasitaikančius darbe trukumus ir nurodė tinkamiausius metodus jiems pašalinti.

Be šių paskaitų, seminaro dalyviai iš klausė ir eilę kitų išsaminių paskaitų kitomis temomis.

Seminaro dalyviai aktyviai dalyvavo diskusijose iškeldami praktiniame darbe pasitaikančias klintis, kurias lektorius vietoje išaiškino.

Be to, seminare dalyvavo LKP(b) Kupiškio Apskritis Sekretorius kadru reikalams drg. Brazdžiūnas.

D. Surymas

Veskime agitaciją už kandidatus! deputatus

Diena iš dienos artėja sausio 18-ji. Tai diena, kuri turi istorinę reikšmę Tarybų Lietuvos gyvenime. Lietuvos darbo žmonės, nusikratę kapitalistų jungo, praeitais bei užpraeitais metais rinko iš savo tarpo geriausius sūnus ir dukras į TSRS ir LTSR Aukščiausiąsias Tarybas, o šiemet rinks savo išstatytus kandidatus į deputatus į vietinės valdžios organus.

Mūsų apskrityje pasiruošimas rinkimams taip pat eina pilnu tempu. Dabartiniu metu, kada jau baigtas kandidatų išstatymas į deputatus, visose apylinkėse organizuojami rinkėjų susitikimai su kandidatais į deputatus, per kuriuos kandidatai į deputatus plačiai nušviečia savo praeito

darbo veiklą ir kaip ateityje jie dirbs liaudies gerovei.

Visam tarybiniam, partiniam ir komjaunimo aktyvui pirmaeilis uždavinys — diena iš dienos stiprinti agitacinį darbą už išstatytus kandidatus į deputatus. Reikalinga, kad nei vieno rinkėjo neliktų nesupažindinto su savo apygardos kandidatu į deputatus. Balsavimo komisijoms, kurios neša atsakomybę už pasiruošimą rinkimams, energingai reikia imtis agitacinio darbo. Apylinkių balsavimo komisijos turi plačiai mobilizuoti masinius kandidatų su rinkėjais susitikimus, išaiškinant jų nuveiktus darbus liaudies labui.

K. Vasaris

Vystyti vaizdinę agitaciją

Lygiai kaip laikraščiai, žurnalai, gyvas agitatoriaus žodis, agitacinė priemonė, supažindinti valstiečius su tarybinių rinkimų demokratiškumu bei mūsų šalies laimėjimais, yra ir vaizdinė agitacija.

Gera organizuota vaizdinė agitacija, be abejo, susilauks pasisekimo plačiose rinkėjų masėse.

Vaizdinės agitacijos reikšmę gerai suprato Svėdasų, Skapiškio ir Viešintų valsčių vadovai. Šių valsčių agitpunktuose rinkėjai gali ne tik pasiklausyti agitatoriaus pranešimų, bet ir pamatyti vaizdinę agitacijos plakatus bei šūkius, kalbančius apie

artėjančius rinkimus, bei IV-jo stalininio penkmečio pasiektus laimėjimus.

Tačiau visai kitoks vaizdas gaunasi Kupiškio, Subačiaus ir Šimonių valsčių agitpunktuose. Čia retai kuriame agitpunkte pamatysi kokį nors vaizdinės agitacijos plakatą. Šių valsčių vadovai drg. drg. Laucė, Liepa, ir Baltrūnas gautus plakatus laiko savo kabinetuose ir nesisistengia juos išdalinti agitpunktų vedėjams.

Šių valsčių vadovai turi tuoju pakeisti nuomonę apie vaizdinę agitaciją ir rinkimines vaizdinę agitaciją išvystyti visapusiškai.

K. Budrys

Traktorininkas pirmūnas

Tyliai šlama Levens upės pakrantėse daug metų pragyvenę medžiai. Lėtai vingiais vingiuodamas vanduo bėga toliau. Ant kalno paliai upę iš tolo baltuoja dideli muriniai pastatai. Tai Kupiškio MTS.

Dar tik ką aušta gegužės mėn. antrosios dienos rytas. MTS kieme tylą sudrumsčia užvedamo traktoriaus balsas. Jis smarkėja ir galingas plieno milžinas ATZ - Natis pajuda iš vietos. prie jo vairo sėdi energingas, gerai savo mašiną pažįstas traktorininkas. Traktorius išvažiuoja iš kiemo, traukdamas paskui save daugia vagį plūgą. Pirmasis Kupiškio MTS traktorius išeina į pavasario laukų darbus. Į valstiečių laukus žemės arti išeina traktorininkas Leišys Povilas. Jis įsipareigojo valstiečiams, sudariusiems su MTS sutartį, aparti laukus aukštos kokybės arimu ir trumpiausiu laiku. Šiandien jis pirmas iš MTS traktorininkų išvažiuojo vykdyti savo duoto žodžio.

* * *

Traktorius privažiuoja prie mažžemio Norionų kaime valstiečio Jodiškio Jono. Leišys išlipa iš traktoriaus ir karštai paspaudžia Jodiškiui ranką.

— Atvažiavau aparti tavo lauko, gal parodysi, nes saulė jam karštai kepina. Greit galėsi pradėti sėją. Jodiškis pradžioje bando įtikinėti, kad traktorius dirvoje priklipsias, nes nėra pakankamai išdžiūvusi žemė, bet pagaliau nusileidžia ir abu nuvažiuoja į lauką. Darbas pradedamas, ir Jodiškio nustebimui, traktorius be jokio sunkumo verčia vagą prie vagos jo trąšios žemės. Dar nespėjo ateiti vidudienis, o jau Jodiškio žemė aparta.

Taip vienodai, rodos, lyg kas tas vagas būtų po vieną suklustę. Eina Jodiškis per arimus, gėrisi darbu, o širdyje taip linksma, nes jei ne traktorius, nežinia kaip būtų susiaraš, nes arklio neturi.

Leišys pasuka traktorių į gretimą 7 ha valstietės Mikalauskienės žemę. Pakeliui traktorius sustoja pas Jodiškį, o šis nežino kaip ir dėkoti traktorininkui už tokį gerą darbą.

— Elme, Povilai, į vidų, paapietausi, nes pavargai po tokio didelio darbo.

— Ačiū, dar ankstoka, reikia važiuoti pas kaimynę Mikalauskienę, nes, matai, ji atbėga, — ir ranka parodė į per arimą ateinančią skubiais žingsniais Mikalauskienę. Dar keili žodžiai ir ji kieme. Dar nespėjo ji ir paprašyti Leišio važiuoti jai aparti lauko, o šis pats pirmas pakviečia važiuoti su juo į jos lauką.

Mikalauskienė, linksmai šypsosi bežinrėdama, kaip plieninis žirgas vis didina jos žemės apariamą plotą. Dar nėra vėlus vakaras, o Leišio traktorius atsidusęs paskutini kartą sustoja Kupiškio MTS kieme. Prie traktoriaus prieina MTS direktorius drg. Barkauskas ir sveikina Leišį su taip gerai pasibaigusia pirmąja pavasario darbo diena. Leišys įvykdė 150 proc. dienos darbo normos.

Greitai bėga pavasario dienos. Traktorininkas Leišys su savo traktoriumi kasdien vis daugiau aparia žemės darbo valstiečiams. Visi jo laukia, nes žino, kad kur dirba Leišys, ten darbas bus kuo geriausiai atliktas. Leišys visų gerai pažįstamas kaip geriausias MTS traktorininkas — pir-

mūnas. Aptarnavęs apylinkės valstiečius, drg. Leišys ateina į pagalbą ir tollmesnių apylinkių valstiečiams. Per dieną jis Kupiškio valsčiaus Svėdienių apylinkės mažžemei valstietei Lisevičienei suaria jos visą pavasario arimui skirtą žemę.

Su dėkingumo žvilgsniu valstietė atsisveikina su išvažiuojančiu traktoristu, nes jei ne jis, vargiai būtų ką padariusi viena, nes jos vyrą vokiškieji okupantai nužudė. Vasaros darbai baigėsi. Šaunusis traktorininkas Leišys savo sąskaitoje turi 85 aptarnautus valstiečius aukščiausioje MTS arimų kokybe. Darbo planas įvykdytas 140 proc.

Taip dirba Povilas Leišys žinodamas, kad dirba liaudžiai ir Tėvynei. Kilęs iš Kupiškio valsčiaus Jutkonių apylinkės, mažžemių valstiečių šeimoje, jis dėka tarybų vyriausybės įgijo specialybę ir už savo gerą darbą susilaukė visų pagarbos.

* * *

Kupiškio MTS salė pilna apylinkės valstiečių ir darbininkų, kurie susirinko išstatyti kandidato į vietinę tarybą deputatus. Susirinkime kandidatu pasiūlomas nusilepęs traktorininkas Povilas Leišys. Palaikantieji jo kandidatūrą valstiečiai ryškiai nušviečia jį atsidavusį darbą į viršų pakyla susirinkusiųjų rankos, kaip ženklas vieningo pritrimo drg. Leišio kandidatūrai.

Šaunusis traktorininkas drg. Leišys vieningai siūlomas kandidatu į Kupiškio apskrities tarybos deputatus.

S. Šaltinis

Socialistinė statyba

Geriau vadovauti pirkioms — skaitykloms

Kupiškio apskrityje yra 65 pirkios — skaityklos, prie kurių veikia 13 bibliotekų.

Dauguma pirkų — skaityklų vedėjų teisingai suprato savo pareigas, todėl ten ir masinis — politinis švietimo darbas stovi aukščiau. Kaip pavyzdį mes galime paimti Akmenės pirkia — skaityklą (Viešintų valsč.), kur vedėju dirba vietos pradžios mokyklos vedėjas drg. Kriuka. Ši pirkia — skaitykla atitinka savo paskirtį ir yra tikras kultūros židinytė kaime. Čia dažnai susirenka apylinkės valstiečiai ir jaunimas kulturingai praleisti laisvalaikį. Prie šios pirkios — skaityklos veikia biblioteka, kurioje gausu politinės, grožinės ir mokslinės

literatūros ir knygų. Pačios pirkios — skaityklos patalpos gerai išpuoštos. Reguliariai išeina sienlaikraštis „Valstietis“, kuriame rašoma darbo valstiečiams aktualiais klausimais.

Drg. Kriuka praveda pokalbius su apylinkės valstiečiais aktualiomis jiems temomis ir šiuo metu veda didelį rinkiminį darbą. Tarp kitko, jis išstatytas kandidatu į apskrities Tarybos deputatus.

Tačiau greta gerų pusių — yra ir blogų. Ne paslaptis, kad didelė dalis pirkų — skaityklų neišvysto savo darbo vien dėl vedėjų apsnūdimo.

Pav. Viešintų valsčiaus, Pelyšių pirkios — skaityklos vedėja Kiaudienė jokio darbo

su apylinkės valstiečiais nepraveda ir jos vadovaujama pirkia — skaitykla beveik visuomet esti uždaryta.

Eilė pirkų — skaityklų vedėjų supranta savo darbą, bet tyčia nevykdo Apskrities Kultūros — Švietimo Darbo skyriaus jiems prisiųstų planų.

Tiesa, kai kurių pirkų — skaityklų vedėjų teisėtai nusiskundžiama, kad negaunama paramos iš Apskrities Kultūros — Švietimo Darbo skyriaus.

Reikėtų šio skyriaus vedėjui griežčiau kontroliuoti pirkų — skaityklų vedėjų darbą ir suteikti jiems paramą.

M. Vajavudskas

Energinga moteris delegatė

Anksčiau Subačiaus miestelio agitpunkto vedėja dirbo Maižvilienė, kuri buvo apleidus visą kuiturinį — agitacinį darbą.

Dabar vietoj Maižvilienės dir-

ba energinga moteris — delegatė drg. Verkalienė. Ji per praeitų metų rinkiminę kompaniją dirbo tose pačiose pareigose, ir turi didelį patyrimą rinkiminiame darbe. Dabar jau-

ku ir šilta Subačiaus miestelio agitpunkte. Čia yra ir biblioteka. Drg. Verkalienė praveda reguliarius išsamius pokalbius su rinkėjais.

M. Martynaitis

LITERATŪRINIS PUSLAPIS

Draugai, jaunieji literatai!

„Stalino Keliu“ Redakcijos iniciatyva pradedame laikraštyje organizuoti literatūrinį puslapį, kuriame bus spausdinama prie Redakcijos esančio jaun. literatų būrelio narių ir pradedančių literatų kūryba.

Kviečiame visus apskrities pradedančiuosius literatus, mokytojus, darbo inteligentus, jaunuosius darbininkus ir valstiečius aktyviai bendradarbiauti literatūriniame puslapyje.

J. ŽĖKAITIS

Rudenio nakties armonika

Teška rudenio lietus šaligatviais.
Jau vidurnaktis. Žvakė tuoj ges...
Tiktai mano auksinė armonika
Nenurimsta dainavus dainas.

Aš pašėlusiai myliu gyvenimą —
Mes jį dukart pastumsim pirmyn
Ir sudeginsim visa, kas sena
Komunistinio darbo ugnim!

Keisis dienos prie užančios Baltijos:
Nepažinsime žemės savos,
Kai, dėkingi tėvynei ir partijai,
Traktoristai jauni uždainuos!...

Beldžia vėjas už lango naktinis...
Tuoj ir žvakė ištirpus užges,
Tiktai mano lakšutė auksinė
Tebečiulba kovingas dainas.

Jaunųjų kūryba

V. MAGYLIS

Kovos naktis

Saulė už miško vėl nusileido.
Apgaubė žemę tamsi naktis.
Tukstančiai karių tą naktį krito —
Užė lėktuvai, slautė mirtis.

Tukstančiai karių tą naktį krito,
Tukstančiai stojo į jų eiles.
Bet už gyvenimą naują, prašvitusį
Ėjo atakon draugai su daina!

Bėga motinų ašaros skruostais.
Apverkia jos savo vaikus.
Tu, neverk, motinėle! Darbais mes papuošim
Laisvosios tarybinės žemės laukus.

Kritusiems draugams

Ilsėkitės, krite kovoj prieš fašistus
Tarybiniai sūnūs, garbingųjų mašių laukuos!
Nors priglaudė žemė atšalusius kūnus,
Bet Jūsų vardai visais amžiais gyvuos!

Parodėt visiems Jus, kaip reikia kovėti
Dėl laisvės tarybų tautos.
Parodėt, kaip reikia mirties nebijoti,
Nebėgot iš šventosios kovos.

Jūs žuvot, bet amžius gyvensit
Geriausią žmonių širdyse.
Mes žygiuose Jūsų narsos pasisemsim
Visur, visuomet, visada!...

Koviniame poste -- iki mirties!

Yra žmonių, kurie savo gyvenimu save padarė nepalaužiamais, geležiniais žmonėmis. Prie tokių žmonių mes drąsiai galime priskirti žinomą Tarybų Sąjungos jaunimo rašytoją Nikolajų Ostrovskį. Jo vardas amžiams įėjo į istoriją. Su šiuo rašytoju būtina plačiau susipažinti kiekvienam tarybiniam jaunuoliui.

Nikolajus Ostrovskis save aprašė knygoje „Kaip grūdinosi plienas“. Tai ryški jaunojo rašytojo autobiografija. Tiktai knygos herojus čia figuruoja Pavkos Korčagino vardu.

Nikolajus Ostrovskis gimė 1904 m. Ukrainoje, Šepetovkos mieste. Šelma gyveno vargingai. Mažasis Nikolajus, tarp kitko, buvo gerokai padykęs ir dėl to jam prisiėjo aplėisti pradžios mokyklą.

Vargas ir skurdas stojosi prieš jo akis. Dabar jis, kaip kad suaugęs, dirbo stotyje indų plovėju, o vėliau — elektrinėje kuriku.

Atėjo pirmasis pasaulinis karas, o vėliau — ir audringoji Spalio revoliucija. Nikolajus Ostrovskis stojo į komjaunimą, o vėliau — į Raudonąją Armiją.

Dabar prasidėjo šaunus raudonarmiečio Ostrovskio kovos kelias. Nikolajus narsiai niūso baltagvardiečius 12-sios armijos eilėse, o vėliau perėjo į Budionnyjaus Pirmąją Raitąją Armiją ir kovojo prieš lenkų būnus, kurie kėsinosi pagrobti Tarybų Ukrainą. Nei šiltinė, nei sunkus sužeidimas neišvedė jo iš kovos rikiuotės. Tik po sudėtingos galvos operacijos jis buvo pervestas į Kijevo Ypatingąją Komisiją. Tačiau sunkus čekisto darbas ardomai veikė jaunuolio nervus ir jis perėjo į gamybinį ir kartu komjaunimo darbą.

Kai į svarbaus geležinkelio statybą buvo pasiūti geriausi Kijevo komjaunuoliai, jų tarpe matome ir Ostrovskį,

kuris, kuone nuogas ir basas, sirgdamas spartuoliškai dirbo statybos darbuose tol, kol nepaguldė šiltinė. Išgijęs Nikolajus vėl nenuilstamai dirba, eidamas kartu ir pasienio karinio apmokymo bataliono komisaro ir Komjaunimo Rūkomo Sekretoriaus pareigas.

Tuo metu jis įstojo į bolševikų partiją. Vėliau Nikolajus partija pasiuntė dirbti į atsakingą Apygardos Komjaunimo Komiteto Sekretoriaus postą.

Bet nenuilstamas darbas ir kadaise gautos žaizdos darė savo. Ostrovskis pradėjo išeiti iš rikiuotės: jam liga išlėto paralizavo sąnarius. Tačiau ir dabar jis nesitraukė iš kovos posto, dirbdamas Ukrainos Komjaunimo CK Sekretariato slaptosiose dalyje.

Tik galutinai išsekus jėgoms, Nikolajus buvo prievarta nuimtas nuo darbo. Tada atėjo pats baisiausias: amžinas apakimas. Bet šaunusis jaunuolis nepasidavė ir toliau: jis pravedė didelį darbą su jaunimu ir kartu mokėsi užakiniame komunistinio universitete. Vėliau, gulėdamas lovoje, jis parašė 2 savo literatūros šedevrus — „Audrų pagimdyti“ ir „Kaip grūdinosi plienas“. Partija ir vyriausybė aukštai įvertino Ostrovskio nuopelnus tėvynei, apdovanodama jį Lenino ordinu. Apdovanojimo

įkvėptas Ostrovskis dar bandė rašyti knygą „Korčagino laimė“, bet mirtis, atėjusi 1936 m. gruodžio 22 d., nutraukė jo didelį ir bepriekaištinį gyvenimą. Taip Nikolajus Ostrovskis — Pavka Korčaginas išbuvo kovos rikiuotėje iki pat mirties...

Kai skaitai jo šaunųjį kūrinių „Kaip grūdinosi plienas“, tai matai, kad bolševikas nugalė viską, net ir mirtį. Štai Pavka sako:

— Mokėk gyventi ir tada, kai gyvenimas darosi nepakenčiamas. Padaryk jį naujingą.

Jeigu Korčagino neišgąsdino baltagvardiečiai, užsienio interventai, banditų kulkos, liga ir aklumas, tai dėl to, kad jis buvo idėjinis žmogus — žmogus plieninės valios ir nepalaužiamo atkaklumo.

Panašūs į Pavką ir kiti knygos personažai — Serioža Bruzžakas, Akimas, Artiomus Korčaginas, Rita Ustinovič, Anna Borchart ir ilga eilė kitų pirmosios audrų užgrūdintos kartos komunistų ir komjaunuolių.

Ostrovskis, būdamas savamokslis, mokėjo puikiai literatūriniai atvaizduoti jauną kovojantį žmogų, jo blaškimąsi ir įžengimą į tikrąjį kelią — kovos už komunizmo reikalingą kelią.

Korčaginas tapo legendariniu Ostrovskio vardu. Jis įkvėpė Tėvynės karo frontinius kovotojus kautis dar geriau, dar atkakliau. Korčagino vardas įkvepia mus ir dabar dirbti taip, kaip dirbo Nikolajus Ostrovskis per visą savo neilgą bolševikinį gyvenimą. Mes savo laiške drg. Stalinui rašėme apie Pavelo Korčagino kartą. Ši karta — tarybinis jaunimas. Jis kovos ir dirbs taip, kaip kovojo ir dirbo šaunusis Šepetovkos berniokas — Nikolajus Ostrovskis

J. Vasarinis

I pagalbą agitatoriui

Buržuazinės Lietuvos savivaldybės
buožių ir kapitalistų įrankiai

Fašistinės Lietuvos savivaldybės nebuvo valdžios organai. Visa valdžia vietose priklausė ne renkamiems organams, o fašistinės valdžios skiriamiems pareigūnams — pirmon eilėn apskrinių viršininkams.

Fašistinis „Vietos savivaldybių įstatymas“, kuris buvo išleistas 1931 metais, skelbė, kad savivaldybės „rūpinsis viešojo gyvenimo reikalais, kiek jų nerūpina vyriausybės organai“. Tačiau ir vietinių komunalinių reikalų tvarkymo srityje fašistinių savyvaldybių galia buvo labai ribota. Kokiosiauri buvo savivaldybių įgaliojimai net „vietiniuose viešojo gyvenimo reikaluose“, rodo tas faktas, kad fašistinėje Lietuvoje vietinių savivaldybių biudžetas siekdavo tik apie 7 proc. bendro biudžeto. Koks tai per nežymus procentas galima įsivaizduoti, jeigu atsiminti, kad, pav., šiais metais Tarybų Lietuvoje vietiniai biudžetai bendroje respublikos biudžeto sumoje sudaro apie 45 proc.

Menka savivaldybių įgaliojimų apimtis buvo visos anti- liaudinės fašistų politikos paseka. Fašistai bijojo tikrų savivaldybių, nes per jas galėjo prasiskverbti liaudies protestas prieš savo engėjus. Jie dėl to pavertė savivaldybes savo skiriamų pareigūnų valios vykdytojais.

Savivaldybių įgaliojimai buvo labai menki tvarkant tuos viešuosius reikalus, kurie lietė plačiąsias liaudies mases. Yra, pav., žinoma, kad buržuazinės Lietuvos laikinosios sostinės — Kauno miesto taryba negalėjo ir nenorėjo atpiginti nepaprastai brangią miesto elektros energiją, nes energijos atpiginimas būtų palietęs didžiulius užsienio konecesininkų pelnus. Fašistinės Lietuvos savivaldybės negalėjo ir nenorėjo taip pat atpiginti nepa-

prastai aukštą butų nuomą, nepaisant to, kad stambesniuose miestuose darbininkai ir tarnautojai už butą mokėdavo nuo trečdalis iki pusės savo uždarbio. Čia savivaldybės buvo bejėgės prieš namų savininkus, nes namų savininkai ir sudarė fašistinių miestų tarybų vadovaujantį elementą.

Fašistinės Lietuvos savivaldybės neturėjo nei įgaliojimų, nei lėšų rūpintis plačiųjų gyventojų masių sveikatos reikalais. Jos turėjo visiškai nežymų gydytojų skaičių, neteikė jokios mediciniškos pagalbos kaimui, neišlaikė nė vieno gimdymo namo. Fašistinis įstatymas, pasityčiodamas iš darbo žmonių, savivaldybėms skyrė uždavinių teikti gyventojams tik greitąją pagalbą.

Tačiau jeigu fašistinės Lietuvos savivaldybės neturėjo jokių įgaliojimų bei jokio noro rūpintis tais viešojo gyvenimo reikalais, kurie tiesiai ir skaudžiai palietė plačiąsias miesto ir kaimo darbo žmonių mases, tai jos buvo aprūpintos pakankama galia miesto bei kaimo buržuazijos reikalams ginti. Savivaldybės uoliai gynė buožių, namų savininkų, rangovų, pirklių, fabrikantų piniginius reikalus, padėjo jiems išnaudoti darbo žmones.

Norėdami užtikrinti besąlyginį savivaldybių tarnavimą išnaudotojų klasių interesams, fašistai savivaldybių priešakyje pastatė žmones, kurie ir formaliai nebuvo renkami gyventojų. „Vietinės savivaldybės“, vadovaujamas žmonių, kurių vietiniai gyventojai nerinko — šis faktas ryškiausiai liudija apie tai, kaip fašistai tyčiojasi iš visų elementariausių savivaldybės principų.

Valsčių tarybų priešakyje stovėjo viršaičiai, kurie buvo renkami ne gyventojų, o valsčių valsčių tarvų. Viršaičių

negalėjo būti žmogus, išrinktas „krivulėje“ į valsčiaus tarybą. Apskričių taryboms vadovavo trijų žmonių apskričių valdybos, kurių priešakyje stovėjo smetoniniai žandarai — apskričių viršininkai.

Miestų galvos — burmistrai taip pat nebuvo gyventojų renkami. Juos rinkdavo miestų tarybos ne iš savo narių tarpo.

Visa ta sistema turėjo vieną tikslą: paversti savivaldybes paklusniu fašistų ir jų darbdavių — buožių ir kapitalistų įrankiu.

Fašistinės savivaldybės likvidavo Lietuvos liaudis, nuvertusi buržuazijos valdžią. Buržuazinių savivaldybių, neturėjusių jokios rimtos galios ir buvusių liaudies mulkinimo priemone, vietoje buvo sukurti visiškai naujo tipo organai, turintieji savo rankose visą valdžią vietose ir vykduojantieji liaudies valią — darbo žmonių tarybos. Vietinės tarybos nuo buržuazinių savivaldybių skiriasi ne tik tuo, kad savivaldybės yra buržuazijos įrankiai, o tarybos — darbo žmonių organizacija, bet ir tuo, kad buržuazijos savivaldybės neturi valdžios, tuo metu, kai tarybų rankose visa valdžia vietose.

„Tarybos, — pareiškė draugas Stalinas, — yra BETARPIŠKOS pačių masių organizacijos, tai yra DEMOKRATIŠKIAUSIOS ir, vadinas, autoritetingiausios masių organizacijos, kurios maksimaliai palengvina joms dalyvauti naujos valstybės tvarkyme ir jos valdyme ir kurios maksimaliai atpalaiduoja revoliucinę masių energiją, iniciatyvą, kuriybinius gabumus kovoje senajai santvarkai sugriauti, kovoje dėl nacijos proletarinės santvarkos“.

L. Rutėnas

TARPTAUTINĖ APŽVALGA

Paskutinėmis savaitėmis Anglijos spauda ir radio apžvalgininkai su nepaprastu uolumu užsiima Užsienio Reikalų Ministrų Tarybos Londono sesijos sužlugimo priežasčių „aiškinimu“. Visa ta propaganda siekia suklaidinti laikraščių skaitytojus ir atpalaiduoti tikrus nusikaltėlius nuo atsakomybės už pasitarimų sužlugimą.

Tarybinė spauda gruodžio mėn. 31 d. paskelbė TSRS Užsienio Reikalų Ministro V. M. Molotovo pareiškimą „Dėl Ministrų Tarybos Londono sesijos rezultatų“, padarytą ryšium su Maršalo ir Bevinio kalbomis šiuo klausimu.

Kalbėdamas apie Londono pasitarimo sužlugimo priežastis, V. M. Molotovas nurodė, jog Amerikos sluoksniui siūlo Vokietijai milijardus Amerikos dolerių tariamai jos ekonominiui atkūrimui. Tuo tarpu Vokietijos reikalus sprendžia „Amerikos biznierių, šeimininkaujantieji vakarinės zonos ir padedantieji Amerikos monopolijoms vis giliau įsiskverbti į Vakarų Vokietijos pramonę bei bankus“. V. M. Molotovas pažymėjo, jog Anglijos — Amerikos pareiškimai apie siekimą padėti Vokietijai ekonomiškai atsikurti tiesioginiai prieštarauja faktinei padėčiai...

Vakarinės zonos vykdoma ne pagalbos taikingai industrijai atkurti politika, o pramonės stabdymo ir sustingimo politika, ko išdavoje vis daugiau netenka savo vertės, genda ir griūna nenaudojami įrenginiai.

Amerikos planas numato išvystyti tik tokias Vokietijos pramonės žaliavines šakas, kaip anglies ir iš dalies metalurgijos. Tuo pačiu metu daugelį tų prekių, kurias vokiečiai galėtų patys gamintis, amerikiečiai nori importuoti į Vokietiją iš Jungtinių Amerikos Valstybių, tuo pačiu užtvirtindami Vakarų Vokietijos priklausomybę nuo užsienio kapitalo.

„Tame plane, — sako V. M. Molotovas, — daug kur atspindi siekimas Vakarine Vokietijos dalį paversti baze Amerikos įtakai išplėsti Europoje“.

Nesunku įspėti, — pareiškė V. M. Molotovas, — jog Vokietijos demokratinės vyriausybės sukurimas privertų daugiau atsižvelgti į vokiečių tautos interesus, kas, kaip matyti, neįeina į dabartinį vadinamosios „pagalbos planą“... Tik tuo galima paaiškinti vakarų delegacijų nenorą užsiimti Užsienio Reikalų Ministrų Taryboje nei tai-

kos sutartimi, nei Vokietijos vienybės atkūrimu, nei Vokietijos laikinos vyriausybės sukurimu.

Baigdamas V. M. Molotovas pareiškė: „Vadinas, pilnutinės taikos atkūrimas Europoje, kaip ir Vokietijos valstybės vienybės atkūrimas, be ko negalima sudaryti taikos sutarties su Vokietija, Jungtinių Amerikos Valstybių patatyti į priklausomybę nuo priėmimo Amerikos plano Amerikos bei Europos atžvilgiu... Toji diktato politika ir atvedė į Londono pasitarimo žlugimą“.

Tokių būdu, mėginimai užkrauti Tarybų Sąjungai atsakomybę už pasitarimų nepasisekimą yra neteisingi ir pasmerkti sužlugti.

Atsakomybė už sesijos sužlugimą pilnutinai tenka trims vakarinėms delegacijoms, mėginusioms primesti neteisingą ir reakcinį klausimo sprendimą.

Gruodžio mėn. 30 d. Rumunijoje buvo paskelbtas karaliaus Michajaus nuo sosto atsisakymo aktas.

Atsisakymo oficialiame tekste karalius pareiškia, jog monarchija daugiau neatitinka dabartinio šalies valstybinio gyvenimo sąlygų ir „yra rimta kliūtis Rumunijos išsivystymo kelyje“.

Tą pačią dieną parlamentas didelį pakilimą aplinkoje priėmė aktą, skelbiantį Rumunijos Liaudies Respublikos sukurimą. Vokiečių okupantų išvijimo Rumunijos reakcijos sutriuškimo, karo nusikaltėlių nubaudimo, demokratinės vyriausybės sukurimo, gilių reformų pravedimo rezultate Rumunija tapo liaudies demokratijos šalimi. Monarchija virsto praėjusio likučiu, stabdančiu tolesnį išsivystimą.

Atėityje numatoma suaukti konstitucinį akymų leidžiamąjį susirinkimą, kuris išspręs naujos konstitucijos klausimą. Ligi to susirinkimo suaukimo vykdomoji valdžia priklausys Rumunijos Liaudies Respublikos prezidiumui, kuris susideda iš penkių narių, išrinktų parlamento.

Visa Rumunijos liaudis sveikina Liaudies Respublikos santvarkos paskelbimą. Vyriausybė ir laikraščių redakcijos gauna daugybę sveikinimo telegramų iš visų šalies kraštų. Jaunosios respublikos karių dalių ir tarnautojų priesaika liko visos tautos švente. Vyriausybės galva Petro Groza savo Naujųjų Metų sveikinime pareiškė, jog „naujoji valstybingumo forma yra Rumunų tautos labiausiai pageidaujama.“

V. Grišėnas

Ar taip tęsis?

Gelazių valsč., Tiltagalių mai. Dabar pastatas baigiamas pieninės žinioje Subačiaus stogriauti. Idomu, ar tuo klausieties miestelyje randasi pastatmu nesusidomės atitinkamos istaigos, neleidamos griaut priėmimo punktas. Vėliau iš socialistinio turto? M. Giedrius

Atsakingas Redaktorius A. DAGELIS

Iš teismo salės

Teismo organai socialistinio turto sargyboje

Neseniai Apskrities Liaudies Teismas nagrinėjo 3 asmenų bylą, kurie buvo kaltinami pasisavinę įvairiais būdais 32.600 Rb valstybės pinigų. Į viešą teismo procesą, kuris vyko Kupiškio gimnazijos salėje, gausiai susirinko Kupiškio miesto gyventojai.

Pakvietus kaltinamąjį Keselį Chaimą, buvusį artelės „Progress“ vyr. užpirkimo agentą, paaiškėjo, kad jis, užpirkindamas gyvulius, sąskaitoje pažymėdavo daug didesnę kainą, negu faktinai mokėdavo. Teisiamašis Keselis visą tai teisme prisipažįsta padaręs.

Antras kaltinamasis, tai — Cadovičius Samoilas. Šis taip pat dirbo artelės „Progress“ užpirkimo agentu ir, kartu su Keseliu, padarė nusi-

kaltimą, tokiu pat būdu pasisavinamas stambias valstybės pinigų sumas.

Pagaliau iškviečiamas paskutinis kaltinamasis Leonovas Nikalojus — artelės „Progress“ pirmininkas. Šis iš pradžių bando visą kaltę sumesti ant kitų, bet jo akyse gausus liudininkų parodymai užkerta tam kelią. Kaltinamasis Leonovas, būdamas artelės „Progress“ pirmininku, visiškai nevedė jokios prekių užpirkimo kontrolės ir pats prisidėjo prie valstybės pinigų pasisavinimo, pasinaudodamas gyvulių supirkinėjimu turgaus kainomis.

Tokiu būdu visi kaltinamieji per visą savo darbo laiką, suklaidodami supirkimo sąskaitas, pasisavinė valstybės pinigų sumoje 32.600 rublių.

Apskrities Liaudies Teismas, žinodamas nusikaltimo stambumą, klastojant dokumentus ir pasisavinus valstybinį turtą, išnešė teisingą nuosprendį.

Kaltinamasis Leonovas Nikalojus nubaustas 10 metų laisvės atėmimo, kanfiskuojant jo turtą, iš ko bus padengiamas išeikvojimas.

Kaltinamieji Keselis Chaimas ir Cadovičius Samoilas nuteisti po 8 metus laisvės atėmimo komfiskuojant visą jų turtą, iš ko bus palengtas išeikvojimas. Gausiai susirinkusieji teismo salėje Apskrities Liaudies Teismo sprendimą pasitiko su karštu pritarimu.

Tai griežtas perspėjimas tiems, kurie lengvabūdiškai žiūri į socialistinį turtą.

D. Šaraitis